

ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РІВНОСТІ ТА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ

Мирошніченко О.А., Сіренко А.С.

Науковий керівник – канд. філос. наук, доцент Мокрецова Н. Я.

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва (62483, Харківська обл., Харківський р-н, п/в «Докучаєвське-2», навчальне містечко ХНАУ, кафедра філософії, історичних і соціальних дисциплін, тел.: (0572) 99-76-44), E-mail: office@knau.kharkov.ua

Демократичні процеси у суспільстві супроводжуються соціальною самоорганізацією різних груп населення. Формування самоврядування та створення сільських громад є актуальною задачею. Вирішення її значною мірою залежить від рівності різних груп в селі. Першою групою є керівництво колективними сільськогосподарськими підприємствами, акціонерними товариствами та сільськогосподарськими кооперативами. Ці люди отримали у своє майже безконтрольне розпорядження наявне майно села як адміністративної одиниці та села як одиниці господарчої, а також землі та урядові кредити.

Другу соціальну групу, досить залежну від першої складають державні працівники села – вчителі, медики, поштарі та ін. Як правило, вони та члени їх сімей головним джерелом доходів мають землю, на якій вони працюють, а також дрібну торгівлю продуктами власного виробництва. Третю групу сільського соціального розшарування складають сільські підприємці – фермери, власники невеличких крамничок, маршрутних таксі, перекупники. Незважаючи на свою позірну фінансову незалежність від сільського керівництва, залишається залежність адміністративна, яка полягає у можливості сільських бюрократів надавати (або не надавати) їм різноманітні дозволи.

Найбільш чисельною групою українських селян є ті, хто заробляє на прожиття виключно власною працею на землі, вирощуючи продукти для власного споживання, на обмін або для дрібного продажу, який здійснюється як власними силами сім'ї, так і через перекупників. Ці люди також працюють за натуральні продукти та гроші у фермерів та в колгоспах, лісгоспах. До цієї групи можна зарахувати і сільських пенсіонерів, які, отримуючи мізерні державні грошові забезпечення, продовжують працювати доти, доки їм дозволяє здоров'я і навіть довше.

Окремо в селі стоять священики. Їх добробут залежить від добробуту селян, але, як правило, вони перебувають у приязних стосунках з керівництвом.

Незалежну групу в селі складають ті, хто тільки мешкає в селі, заробляючи на прожиття – за кордоном, у великих містах. Це найбільш мобільна і соціально адаптована група сільського населення.

Нерівність між селом і містом збільшується в геометричній прогресії. Низька зарплата, тяжкий труд, соціальна структура не розвинута, або відсутня відлякує останніх мешканців. Розвиток села неможливий без встановлення соціальної рівності та активної участі всіх соціальних груп в управлінні громадою.